

Grammar: dative singular

Easter = Velikonce

Protože budou Velikonoce.

Mám pojištění (insurance).

Plavu prsa, kraul, znak, motýlek + pes

Co cvičíte v posilovně?

- Cvičím benchpress
- Cvičím deadlift
- Cvičím dřepy (squats) s činkou (činka): činka je velká, těžká
- Cvičím kliky (push ups)
- Cvičím shyby (pull ups)

Mám rýmu = jdu do nemocnice

Má zlomené zápěstí a nejde do nemocnice.

Sprchovat se = shower, sprcha, prší

Sprej = spray

Sperma

Rajče = tomato

rýže

Mám narozeniny. Co **mi** dáte?

Dám **vám banán**.

Dám Martinovi banán.

Petr (S = N) dá (V) **banán** (O = ACC) **Martinovi** (O2 = dat, person that benefits)

Dám banán Martinu **Punčochářovi**.

děkovat/poděkovat: Děkuju **vám**.

omlouvat se/omluvit se: Omlouvám se **Martinovi**.

pomáhat/pomocť, pomůžu, pomohl

rozumět/porozumět

smát se, směju se/zasmát se, zasměju se

telefonovat/zatelefonovat

volat/zavolat

radit/poradit

Poslat (send):

- Co můžete poslat?
  - Peníze
    - KOMU pošlete peníze?
    - **tatínkovi**
  - Dopis (letter)
    - kamarádovi
  - Email
    - manažerovi
  - SMS
    - kamarádce
  - Zprávu (message)
    - Mamince
  - Lásku (love)
    - Rodině
    - Přítelkyni
  - Koňskou hlavu
    - Nepříteli (enemy)
  - Prostitutku Máme kondomy... máme testy.
    - synovi

1 Use dative, transform to feminines (if possible) and use dative again

AFTER VERBS (dative only)

1. **Telefonuju** BRATROVI (bratr). F: SESTRA – **SESTŘE**
2. **Pomůžete** KAMARÁDOVI (kamarád)? F: KAMARÁDKA – **KAMARÁDCE**
3. **Nerozumím** STUDENTOVI (student). F: STUDENTKA – **STUDENTCE**
4. **Věřím** PANU NOVÁKOVI (pan Novák). F: PANÍ NOVÁKOVÁ – PANÍ NOVÁKOVÉ (NOVÁKOVĚ)
  - **PANÍ = NEVER CHANGES**
    - i. **PANNA: virgin**

- PAN PUNČOCHÁŘ
- PAN DOKTOR
- PAN UČITEL
- PAN BŮH = GOD
  - i. JEŽÍŠ KRISTUS
- DÉMON = DEMON

5. V nemocnici měřím tlak PANU KAMILOVI (pan Kamil). F: PANÍ KAMILA – PANÍ KAMILE

OTÁZKA: **Komu** často telefonujete?

- TELEFONUJU
  - MAMINCE
  - TATÍNKOVI
  - SYNOVI MÁTE SYNA? – NEVÍM...
  - BRATROVI
  - SESTŘE
  - BABIČCE
  - KAMARÁDCE
  - STRÝCOVI
  - MILOVANÉMU PŘÍTELI = BELOVED BOYFRIEND
  - TETĚ
  - MAREK – MARKOVI
  - JIŘÍ – JIŘÍMU
  - IVANA – IVANĚ
  - MARKÉTĚ
  - LINDĚ
  - JAROMÍROVI
  - PŘEMYSLOVI
  - ŘEHOŘOVI

AFTER VERBS: dative + accusative (in bold)

HELIKOPTÉRA letí do nemocnice. Proč? Má pacienta.

1. Vysvětluju **to** DOBRÉMU KAMARÁDOVI (dobrý kamarád). F: DOBRÉ KAMARÁDCE
2. Píšeme **email** MARTINU PUNČOCHÁŘOVI (Martin Punčochář). F: MARTINĚ PUNČOCHÁŘOVÉ
3. Dám **lék** PACIENTOVI (pacient). F: PACIENTCE

OTÁZKA: Komu často píšete emaily?

- UČITELI
- UČITELCE
- PROFESOROVI
- PROFESORCE
- MAGISTROVI
- MAGISTŘE (MAGISTRA)

AFTER PREPOSITIONS

1. O víkendu jedu **k** DĚDEČKOVI (dědeček). F: K BABIČCE
2. To jsou léky **proti** BOLESTI (bolest).
3. **Díky** POMOCI (pomoc) pacient žije.
4. Petr má problémy **kvůli** ALKOHOLU (alkohol).

OTÁZKA: Kvůli **čemu** máte problémy? _____

- kvůli KAMARÁDOVI
- kvůli BOLESTI
- kvůli LÉKU
- kvůli ŠKOLE
- kvůli PIVU
- kvůli ČAJI
- kvůli AUTU
- kvůli VODCE
- kvůli VÍNU
- kvůli ZELENÉ (GREEN, MINT LIQUIOR)
- kvůli ZELENÉMU ČTVRTKU, ZELENÉMU PIVU

(MEDICAL) DATIVE CONSTRUCTIONS

1. BRATROVI (bratr) se líbí Brno. F: SESTŘE se líbí Brno.
  - LÍBÍ SE MI to (i like it visually)
  - CO SE **VÁM** LÍBÍ? WHAT DO YOU LIKE? (WHAT SEEMS NICE TO YOU?)
  - LÍBÍ SE **MI** POSTEL.
  - LÍBÍ SE **MI** POČÍTAČ.
  - NELÍBÍ SE **MI** HOLUBI.
  - LÍBÍ SE MI ČERNÁ, BÍLÁ...
  - LÍBÍ SE MI BRNO.
2. Tatínkovi (tatínek) chutná pivo. F: MAMINCE
  - Chutná mi to. I like it (the taste)

- Chutná mi smažený sýr.
  - Chutná mi vejce.
  - Chutnají mi knedlíky.
3. PETROVI (Petr) je špatně. F: PETŘE je špatně.
    - JE **MI** ŠPATNĚ.
  4. Panu profesorovi (pan profesor) se motá hlava. F: PANÍ PROFESORCE
  5. PACIENTOVI (pacient) buší srdce. F: PACIENTCE

JE **MI** 20 LET.

JE **TI** 21 LET.

JE **MU** 22 LET.

JE **JÍ** 23 LET.

JE **NÁM** 24 LET.

JE **VÁM** 25 LET.

JE **JIM** 26 LET.

2 Use personal pronouns in dative

1. Je (vy) **VÁM** teplo?
2. Pomáhám (ty) **TI** s češtinou.
3. Vysvětlím (oni) **JIM** to ještě jednou.
4. Nelíbí se (on) **MU** to.
5. Telefonuju (oni) **JIM** každý večer.
6. Dám (vy) **VÁM** tyto léky.
7. Kvůli (ona) **JÍ** tam nepůjdu.
8. Musím k (ty) **TI** přijít?
9. Je (já) **MI** zima.
10. Kupuju (ona) **JÍ** dárek.
11. Píšu (ona) **JÍ** každý den.
12. (My) **NÁM** je špatně.

3 Make sentences (in any tense). Who is the subject, who/what is the first subject (= accusative), who is the second object (=dative)

1. manžel – manželka – pes – dát: _____
2. student – učitel – email – psát: _____
3. tatínek – maminka – televize – kupovat: _____

4. Petr – Alena – email – číslo: _____
5. Marie – David – to – říkat: _____
6. Učitelka – student – gramatika – vysvětlovat: _____

4 Who is sick and how? KDO... (nom)? KOMU... (dat)? KOHO... (acc)?

Situace: Martin má kocovinu (*hangover*). Lenka má chřipku (*flu*). Marie má příušnice (*mumps*).

Motá se **mi** hlava. Kýčám a smrkám. Je **mi** nevolno. Bolí **mě** celé tělo. Chce se **mi** spát. Zvedá se **mi** žaludek. Je **mi** na zvracení. Bolí **mě** břicho. Bolí **mě** hlava. Potím se. Buší **mi** srdce. Je **mi** horko. Je **mi** zima. Nemám chuť k jídlu.

5 What words can you use after given expressions

1. Complete the sentences. (right part)
2. Use them about Petr, Eva a Marie (left part)

KDO? KOMU? KOHO?	<i>nevolno, na zvracení, dobře, špatně, unavený, teplotu, chuť k jídlu, žaludek, pravidelnou stolici, průjem, zácpu, malátný, hlad, žízeň, polykat, závratě, břicho, zvednout ruce, postavit se na nohy, celé tělo, horko, zima, třesavku, strach, hlava</i>	
	Jsem / nejsem • ADJECTIVES (DOBŘÍ/DOBŘÁ/DOBŘÍ) (DOBŘÍ/DOBŘÁ/DOBŘÍ)	Unavený Nemocný Malátný
	Je mi / není mi • ADVERBS (DOBŘE)	Špatně Dobře Nevolno Horko zima
	Mám / nemám • NOUNS (ACC)	Strach Hlad Žízeň Teplotu Průjem Zácpu
	Bolí mě • NOUNS (NOM)	Celé tělo Hlava

		[any body part] (Mozek) (srdce: romantický problém)
	Buší mi <ul style="list-style-type: none"> • NOUN (NOM)	SRDCE
	Nemůžu (<ul style="list-style-type: none"> • VERBS (INFINITIV)	Polykat Zvednout ruce Postavit se na nohy
	Zvedá se mi	ŽALUDEK
	Motá se mi	HLAVA